

Подолання негативних наслідків у аграрній сфері у зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України

21 жовтня 2015 р. на засіданні президії Національної академії аграрних наук України з доповіддю «Про подолання негативних наслідків у аграрній сфері в зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України. Роль аграрної науки» виступив Ю. Лупенко, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», академік НААН.

На засіданні були присутні: заступник голови Комітету з питань науки і освіти, голова підкомітету з питань науки, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності І. Кириленко, заступник міністра аграрної політики та продовольства України В. Лапа, заступник голови Донецької обласної адміністрації України В. Лаврик, директори наукових установ НААН.

У результаті тимчасової окупації окремих територій Донбасу на підконтрольній Україні території залишилися в основному сільськогосподарські райони з площею сільськогосподарських угідь 2466,7 тис. га, що становить 70,5 % земельного фонду регіону. Обсяг валової продукції сільського господарства, виробленої на підконтрольній Україні території у 2014 р., зменшився з 17 143,0 до 15 876 млн грн, тобто лише на 7,4 %.

У 2012 р. у Донецькій області функціонувало п'ять науково-дослідних установ НААН і п'ять дослідних господарств НААН, у Луганській – одна установа та одне господарство, що використовували близько 20 тис. га сільгоспугідь.

Результатом бойових дій стало припинення діяльності переважної більшості установ, зокрема Державного підприємства «Дослідне господарство Донецької державної сільськогосподарської дослідної станції НААН»; Донецької дослідної станції Інституту овочівництва і баштанництва НААН та її дослідного господарства (розміщені в Ясинуватському районі Донецької області); Луганської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН та Державного підприємства «Дослідне господарство “Агроспілка”» Луганської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН (розміщені в окупованому с. Металіст Луганської області).

Із 164 наукових співробітників цих установ вибуло 78 співробітників, або 47,6 %. Переміщено в м. Краматорськ до Державного підприємства «Дослідне господарство “Забойщик”» Великоновосілківського району 45 співробітників Донецької державної сільськогосподарської дослідної станції НААН. Частина співробітників Луганської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН працевлаштована в ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського». Дослідницька діяльність на сільськогосподарських угіддях Донецької державної сільськогосподарської дослідної станції НААН та

Донецької дослідної станції Інституту овочівництва і баштанництва НААН тимчасово припинена.

Враховуючи ситуацію, що склалася, та з метою виконання завдань, визначених Указом Президента України від 26.08.2015 р. №514/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 липня 2015 року “Про стан реалізації заходів щодо захисту майнових прав та інтересів держави Україна у зв’язку з тимчасовою окупацією частини території України”», президія Національної академії аграрних наук України постановила:

1. Визнати, що ситуація з науковим забезпеченням аграрної сфери Донецької і Луганської областей потребує активізації зусиль аграрної науки щодо поглиблення наукових досліджень наслідків окупації та перспектив розвитку АПК регіону, прискорення впровадження науково-інноваційних розробок у виробництво.

2. Для посилення наукового забезпечення відновлення та розвитку агропромислового виробництва та сільських територій Донбасу вважати за доцільне створення Інституту сільського господарства Південного Сходу на базі наукових установ НААН, розташованих у Донецькій і Луганській областях, та їхньої науково-виробничої бази.

3. Відділенню наукового забезпечення інноваційного розвитку (С. Володін) (зведення), Відділенню землеробства, меліорації та механізації (Л. Пилипенко), Відділенню рослинництва (О. Іващенко), Відділенню зоотехнії (О. Жукорський), Відділенню ветеринарної медицини (М. Мандрига), Відділенню аграрної економіки і продовольства (Ш. Ібатуллін), управлінню наукового забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку експериментальної бази (О. Собовий), Відділу правового забезпечення (О. Швайка), Науково-організаційному управлінню (А. Минка), Відділу прогнозування бюджетних програм та фінансового забезпечення (Н. Паляничко), Відділу внутрішнього аудиту (В. Щербатюк), Відділу бухгалтерського обліку (І. Ткачук) підготувати пропозиції щодо визначення функціональної спрямованості, кадрового, матеріально-технічного і фінансового забезпечення діяльності Інституту сільського господарства Південного Сходу НААН та винести на розгляд президії НААН матеріали про створення Інституту сільського господарства Південного Сходу НААН (грудень 2015 р.).

4. Для прискорення відновлення інфраструктури агропромислового комплексу Донбасу, забезпечення населення Донбасу продуктами харчування, збереження села й розвитку сільських територій відділенням НААН узяти участь у підготовці пропозицій до відповідних розділів регіональних та галузевих програм відновлення й розвитку територій Донбасу.

5. Відділенню землеробства, меліорації та механізації, Відділенню рослинництва підготувати та забезпечити затвердження (січень 2016 р.) в установленому порядку:

– методики обстеження стану земель сільськогосподарського та лісгосподарського призначення на території, що постраждала від бойових дій, з метою визначення їх придатності для відновлення сільськогосподарського виробництва та розроблення заходів з їх реабілітації;

– основні положення проекту моніторингу стану агроландшафтів для тимчасово окупованої території.

6. Відділенням НААН протягом 15 днів узагальнити пропозиції наукових установ щодо інноваційної продукції, яка може бути запропонована для реалізації на території Донецької і Луганської областей.

Відділенню інноваційного розвитку забезпечити поширення зазначеної інформації в регіоні (листопад 2015 р.).

7. Директорам інститутів НААН (відповідно до компетенції) передбачити в планах науково-дослідних робіт на 2016 р. і наступні роки виконання на договірних засадах досліджень з питань відновлення сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва на території, що постраждала від бойових дій, і наукових робіт щодо підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва на території, на якій бойові дії не велися (*Лупенко Ю. Подолання негативних наслідків у аграрній сфері в зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України // Національна академія аграрних наук України (<http://g.ua/DAdFN>). – 2015. – 22.10).*